

Maryla Renat

Od redaktora

Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Edukacja
Muzyczna 3, 5-6

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

OD REDAKTORA

Trzecia edycja *Edukacji Muzycznej* zawiera prace pracowników Instytutu Muzyki Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Tematyka zeszytu ujęta została w dwóch blokach tematycznych:

I. *Muzyka dla dzieci*

II. *Marimba w muzyce XX wieku*

Obydwa bloki tematyczne są wynikiem badań przeprowadzonych w ramach zbiorowych grantów uczelnianych, realizowanych w 2006 (GU/WWA/79/2006, temat grantu: *Walory artystyczne i dydaktyczne literatury muzycznej dla dzieci*) i 2007 roku (GU/WWA/40/2007, temat grantu: *Marimba w muzyce XX wieku*). Autorami artykułów są pracownicy, którzy uczestniczyli w realizacji badań: mgr Anna Stachura-Bogusławska (grant z 2006 r.), dr Maryla Renat (granty z 2006 i 2007 r.), dr Andrzej Michalak (grant z 2007 r.) oraz mgr Korneliusz Wiatr (granty z 2006 i 2007 r.).

Tematyka zawarta w prezentowanych blokach tematycznych jest bardzo obszerna. Każdy z bloków zawiera trzy artykuły, ujmujące problematykę w różnych aspektach i gatunkach twórczości.

Część I przedstawia charakterystykę muzyki dla dzieci w trzech gatunkach formalno-wykonawczych: utworów fortepianowych, pieśni i muzyki orkiestrowej. Dziecięce kompozycje fortepianowe kompozytorów polskich XX wieku omawia Anna Stachura-Bogusławska. Wybór utworów kompozytorów polskich został podyktowany tym, iż są one najczęściej wykonywane przez uczniów, stanowią rodzimy materiał dydaktyczny, stosowany w polskiej pedagogice muzycznej. Do swej charakterystyki autorka wybrała utwory, w których występuje współczesny język dźwiękowy, właściwy dla kierunków awangardowych, dostosowany do możliwości wykonawczych i percepcyjnych dzieci szkolnych. Pieśni dla dzieci, również kompozytorów polskich (w tym głównie XX-wiecznych) są tematem drugiego opracowania autorstwa Maryli Renat. Artykuł zawiera omówienie pieśni zarówno użytkowych, przeznaczonych do śpiewu dziecięcego, jak i pieśni artystycznych, adresowanych do dzieci jako słuchaczy. Trzeci artykuł jest obszerną charakterystyką utytułowanych w dziejach muzyki utworów orkiestrowych dla młodych słuchaczy, różnych kompozytorów pochodzących z różnych epok. Większość z nich to kompozycje programowe, oparte na literackich wątkach oraz utwory wybitnie ilustracyjne. Teksty bloku tematycz-

nego *Muzyka dla dzieci* mają charakter analityczny; omawiają budowę formalną, język dźwiękowy, cechy stylistyczne oraz treści pozamuzyczne z nimi związane.

Drugi blok tematyczny poświęcony jest jednemu z najbardziej rozwijających się instrumentów perkusyjnych w XX wieku, **marimbie**. Polska literatura na temat instrumentów muzycznych nie jest obszerna. Brakuje na rynku wydawniczym pozycji omawiających wyczerpująco problematykę budowy, techniki gry i zastosowania wielu instrumentów. Jediną, ważką pozycją literatury z zakresu instrumentów perkusyjnych jest *Leksykon współczesnej perkusji* autorstwa znanego kompozytora, Włodzimierza Kotońskiego. Dlatego bardzo celowe było podjęcie tematyki, poświęconej instrumentowi, który obecnie przeżywa swój renesans. Część II zawiera także trzy artykuły podejmujące tematykę związaną z tym instrumentem w trzech odmiennych aspektach. Andrzej Michalak, perkusista-praktyk, w pierwszym artykule przedstawia historię instrumentu, omawia technikę gry oraz podaje notki najwybitniejszych, współcześnie działających wirtuozów marimby. Drugi artykuł, autorstwa Maryli Renat, podejmuje rozważania na temat samej muzyki skomponowanej na marimbę, mianowicie formy koncertu solowego wybranych twórców. Trzecie opracowanie to charakterystyka funkcjonowania omawianego instrumentu w muzyce jazzowej i rozrywkowej, pióra Korneliusza Wiatra, dyrygenta i aranżera; jest tym cenniejsze, że literatura naukowa, muzykologiczna, w Polsce na temat tych rodzajów muzyki nie wypowiada się. Teksty przedstawionych tu artykułów o marimbie posiadają charakter przyczynkowski.

Maryla Renat